

Początki ustawy FCPA

28 września 1977 roku przekupstwo zagranicznego funkcjonariusza publicznego stało się przestępstwem w Stanach Zjednoczonych. Do roku 1977 żaden z krajów na świecie nie uważał przekupienia zagranicznego urzędnika w celach biznesowych, za czyn nielegalny. Stany Zjednoczone były więc pierwszym krajem, który zakazał powyższych praktyk.

Wszystko zaczęło się od skandalu *Watergate*, gdy dochodzenie w sprawie nielegalnych wpłat na kampanię Nixona doprowadziło do ujawnienia *slush funds* w setkach amerykańskich firmach. Komisja Papierów Wartościowych i Giełd (Securities and Exchange Commission - SEC) wykazała, że 400 przedsiębiorstw wydało setki milionów dolarów *przekupując* za granicami wszystkich kogo się tylko dało, poczynając od premierów, na

szeregowych
policjantach kończąc.

Nie można było jednak wyciągnąć żadnych konsekwencji, ponieważ *łapówka* dla przedstawiciela obcego państwa w celu otworzenia lub utrzymania interesów w danym kraju nie była nielegalna. W niektórych europejskich krajach *łapówki* można było odliczyć od podatku, wpisując je w koszty prowadzenia działalności gospodarczej.

Pomimo protestów ze strony środowiska przedsiębiorców, uzasadniających, że nowe prawo znacznie zmniejszy konkurencyjność amerykańskich korporacji, w 1977 roku Kongres przyjął, a prezydent Carter podpisał ustawę o zagranicznych praktykach korupcyjnych (Foreign Corrupt Practices Act - FCPA).

Minęło ponad 20 lat zanim inne kraje podążyły tą samą drogą i zakazały *przekupstwa* uchwalając Konwencję OECD Przeciw Korupcji.

Obecnie 37 krajów ratyfikowało Konwencję, a na całym świecie jest toczonych 245 spraw dotyczących złamania jej zapisów.

Należy zaznaczyć, że zgodnie z FCPA istnieje różnica między *łapówką* a tzw. obciążeniem, które może być dozwolone, mimo iż czasami zabrania tego lokalne prawo. Obciążenie lub potocznie "posmarowanie" (ang. greasy money) jest czynione względem zagranicznego urzędnika, by wyegzekwować od niego czynności, do których z racji swojej funkcji, jest zobligowany.

Źródła: en.wikipedia.org;
compliancebuilding.com;
justice.gov